Lietas Nr.C 29 7534 13

Lietvedības Nr.C 3925-13/24

2013.gads

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2013.gada 11.decembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa

tiesnese I.Ušakova

ar sekretāri R.Krasnogolovu

atklātā tiesas sēdē izskatījusi civillietu SIA „PIRMAIS PRIVĀTAIS FONDS" maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2012.gada 29.augustā SIA „PIRMAIS PRIVĀTAIS FONDS" (turpmāk arī prasītāja) cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasību pret /pers. C/ (turpmāk arī atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasībā norādīti tālāk minētie argumenti.

[1.1] 2011.gada 10.augustā starp SIA „PIRMAIS PRIVĀTAIS FONDS" un atbildētāju tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr.1773 ar Pielikumu Nr.1, saskaņā ar kuru atbildētājs saņēmis aizdevumu Ls 137 apmērā, ar ikmēneša procentu likmi 3% no izsniegtās aizdevuma summas Saskaņā ar Līguma Pielikumu Nr.1 aizdevums atbildētājam tika piešķirts uz 12 mēnešiem ar galīgo atmaksas datumu 2012.gada 10.augusts.

Aizdevuma izsniegšanu apliecina 2011.gada 10.augusta kases orderis Nr.LVL-381 un 2011.gada 10.augusta maksājuma uzdevums Nr.869.

Ikmēneša maksājumi saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumiem bija jāveic līdz katra mēneša 10. datumam. Ikmēneša maksājums bija 15,53, no kuriem Ls 11,42 aizdevuma pamatsumma, bet 4,11 procenti par aizdevuma lietošanu.

[1.2] Atbildētājs no Aizdevuma līguma izrietošās saistības nav izpildījis. 2011.gada 23.decembrī atbildētājam nosūtīts brīdinājums.

[1.3] SIA „PIRMAIS PRIVĀTAIS FONDS" lūdzis piedzīt no atbildētāja Ls 323,32, kas sastāv no aizdevuma pamatsummas Ls 137, aizdevuma lietošanas procentiem Ls 49,32, līgumsoda Ls 137 un prasītājas samaksāto valsts nodevu Ls 50 un izdevumus, kas saistīti ar lietas izskatīšanu Ls 3,30.

Prasītāja lūgusi noteikt tās tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt 6 % gadā no neatmaksātās aizdevuma summas.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1588., 1651., 1652.panta trešo daļu, 1662., 1716., 1717., 1719., 1720., 1721., 1722., 1753., 1754., 1755., 1756., 1757., 1770., 1771., 1772., 1773., 1775.pantu.

[2] 2012.gada 10.oktobrī tiesā saņemto atbildētāj paskaidrojumi, kuros atbildētājs norāda, ka 2011.gada 10.augustā starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts līgums un atbildētājs saņēma Ls 137. Sakarā ar veselības stāvokļa pasliktināšanos atbildētājs zaudēja darbu un nevarēja laicīgi samaksāt parādu.

Lūdz samazināt parādu līdz Ls 137 un dot iespēju noslēgt mierizlīgumu ar prasītāju.

[3] 2012.gada 20.novembrī tiesā saņemti atbildētāj paskaidrojumi par celto prasību, kuros atbildētājs norāda, ka atzīst galveno parādu Ls 137 apmērā. Norāda, ka sakarā ar savu veselības stāvokli zaudējis darbu un nav varējis laicīgi atmaksāt parādu.

[4] Tiesas sēdē SIA „PIRMAIS PRIVĀTAIS FONDS" pārstāve nav ieradusies. 2013.gada 14.novembrī saņemts iesniegums, kurā prasītājas pārstāve lūdz lietu izskatīt bez prasītājas klātbūtnes. Prasība tiek uzturēta pilnā apmērā.

Tiesas sēdē atbildētājs nav ieradies, lai gan par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājam paziņots likumā noteiktajā kārtībā ar ierakstītu pasta sūtījumu uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi /adrese/. Atbildētājs nav lūdzis lietas izskatīšanu atlikt vai izskatīt lietu viņa prombūtnē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumā, kad deklarācijā norādīta papildu adrese – pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Atbilstoši Civilprocesa likuma $56.^{1}$pirmajai daļas 3.punktam, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti: septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Tiesa atzīst, ka tā savu pienākumu par tiesas sēdes paziņošanas laiku un vietu ir izpildījusi.

Nekonstatējot Civilprocesa likuma 209. pantā noteiktos lietas izskatīšanas atlikšanas pamatus, tiesa atzīst, ka lieta izskatāma bez prasītājas pārstāves un atbildētāja piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā ar maza apmēra prasību, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

[5.1] Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1511.pants noteic, kalīgumsplašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu.Līgumssaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).

2011.gada 10.augustā starp SIA „PIRMAIS PRIVĀTAIS FONDS" un atbildētāju noslēgts AizdevumalīgumsNr.1773 (l.lpp.12-13), saskaņā ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums Ls 137 apmērā.

Noslēdzot līgumu, atbildētājs apņēmās piešķirtā aizdevuma un aizdevuma procentu atmaksu veikt pa daļām vienādos maksājumos (Ls 15,53) līdz 2012.gada 10.augustam.

Aizdevuma izsniegšanu apliecina 2011.gada 10.augusta kases izdevumu orderis Nr.LVL-381 (l.lpp.14) un 2011.gada 10.augusta maksājuma uzdevums Nr.869 (l.lpp.15).

2011.gada 23.decembrī prasītāja nosūtījusi atbildētājam pirmstiesas brīdinājumu (l.lpp.19), kurā aicinājusi atbildētāju savas saistības nokārtot.

Atbilstoši Civillikuma 1934.pantam, ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Atbildētājs pierādījumus tam, ka savas saistības pret prasītāju pilnā apmērā būtu nokārtojis, nav iesniedzis, prasības summu nav apstrīdējis, galvenā parāda apmēru Ls 137 atzinis.

Pie minētajiem apstākļiem tiesa atzīst, ka prasība par pamatparāda **Ls 137** piedziņu no atbildētāja ir pamatota un apmierināma.

[5.2] Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu par procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1946.punkta pirmo daļu procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks ir pielaidis nokavējumu.

Aizdevuma līguma 1.3.punkts noteic, ka par aizdevuma līdzekļu izmantošanu par visu faktisko to izmantošanas laiku aizņēmējam jāmaksā procentu likme 3,0% (trīs procenti) par mēnesi (kas kopā sastāda 36% gadā) no saņemto aizdevuma līdzekļu summas, 3.3.punkts noteic aizņēmēja pienākumu savlaicīgi maksāt Aizdevējam procentus par aizdevuma izmantošanu.

No maksājuma grafika (l.lpp. 11) tiesa secina, ka atbildētājam par aizdevuma līdzekļu izmantošanu aprēķināti procenti Ls 49,32. Prasītāja norādījusi, ka par aizdevuma lietošanu atbildētājs nav samaksājis procentus Ls 49,32 apmērā.

Ievērojot Civillikuma 1753., 1756. un 1946.pantu, Aizdevuma līguma 1.3. un 3.3.punktu un secinot, ka atbildētājs procentus Ls 49,32 nav samaksājis, jo pierādījumi par pretējo tiesai nav iesniegti atzīst, ka prasība par procentu **Ls 49,32** piedziņu no atbildētāja ir pamatota un apmierināma.

Atbildētāja atsaukšanās uz finansiālajām grūtībām, sakarā ar veselības stāvokli, nevar atbildētāju atbrīvot no savu ar līgumu uzņemto saistību izpildes, jo saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgtslīgumsuzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no apsolītā. Savukārt Civillikuma 1590.pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

[5.3] Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai izpildītu nepienācīgi. Saskaņā ar Civillikuma 1717.panta otro daļu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Savukārt Civillikuma 1720.pants paredz kreditora tiesību prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts vai līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Aizdevuma līguma 4.2.punkts noteic, ka par aizdevuma līdzekļu un aizdevuma procentu samaksas termiņa neievērošanu aizņēmējs apņemas samaksāt aizdevējam līgumsodu par aizdevuma un aizdevuma procentu izmantošanu nokavējumu: 1% (viens procents) no neatmaksātās summas par katru nokavēto dienu līdz pilnīgai saistību izpildei.

Prasītāja aprēķinājusi līgumsodu par laika posmu no 2011.gada 10.septembra līdz 2012.gada 13.augustam par 337 dienām Ls 923,38, ko labprātīgi samazinājusi līdz neatmaksātā aizdevuma pamatsummai un lūgusi piedzīt no atbildētāja līgumsodu Ls 137 apmērā, piemērojot 2% likmi.

Aizdevuma līguma 4.2.punkts paredz aprēķināt līgumsodu 1% apmērā, nevis 2% apmērā, kā to aprēķinājusi prasītāja, līdz ar to līgumsods, kas būtu jāmaksā atbildētājam sastāda Ls 461,69, nevis Ls 923,38, kā prasībā norādījusi prasītāja, bet ņemto vērā to, ka prasītāja samazinājusi līgumsoda apmēru līdz neatmaksātā aizdevuma pamatsummai, tiesa atzīst par pamatotu un samērīgu arī prasītājas aprēķināto līgumsodu par kavētajiem maksājumiem, jo atbildētājs pieļāvis ilgstošu saistību neizpildi. Ņemot vērā judikatūru un Civillikuma 1.pantā noteikto, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības, kā arī saskaņā ar Civillikuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem, tiesa atzīst prasītājas izvēli piedzīt no atbildētājas līgumsodu neatmaksātā aizdevuma pamatsummas apmērā par labas ticības principam atbilstošu, tādēļ no atbildētāja piedzenams arī līgumsods par līgumsaistību izpildes termiņa kavējumu **Ls 137** apmērā.

Atbildētāja atsaukšanās uz finansiālajām grūtībām, sakarā ar veselības stāvokli, nevar atbildētāju atbrīvot no savu ar līgumu uzņemto saistību izpildes, jo saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgtslīgumsuzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no apsolītā. Savukārt Civillikuma 1590.pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Ievērojot sprieduma [5.1] - [3.3] punktā minēto, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma un no atbildētāja piedzenams pamatparāds Ls 137, nolīgtie procenti Ls 49,32, līgumsods Ls 137 par laika posmu no 2011.gada 10.septembra līdz 2012.gada 13.augustam, bet kopā **Ls 323,32.**

[5.4] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda cita starpā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1759.panta 1.punktā noteikts, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Likumisko procentu apmērs noteikts Civillikuma 1765.pantā.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst prasītājas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no pamatparāda summas (Ls 137) par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

[5.5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1. un 3.punktu tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Apmierinot prasību un piedzenot no atbildētāja Ls 323,32, no atbildētāja par labu prasītajai piedzenama prasītājas samaksātā valsts nodeva Ls 50 (saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu, likuma redakcija uz valsts nodevas maksāšanas brīdi 15% no prasības summas, bet ne mazāk par 50 latiem) un prasītājas samaksātie tiesas izdevumi Ls 3,30, kopā Ls 53,30.

Lietā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi sastāda Ls 11,68, ko veido izdevumi par paziņojumu nosūtīšanu prasītājai un atbildētājam, tiesas pavēstes nosūtīšana prasītājai un atbildētājam. Ņemot vērā, ka prasītāja ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus samaksājusi Ls 3,30 apmērā, tiesa atzīst, ka ar lietas izskatīšanas saistītie izdevumi Ls 8,38 apmērā saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta noteikumiem ir piedzenami no atbildētāja par labu valstij.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgai izpildei termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195., 204.[1] un 250. [26] un 250.[27]pantu, tiesa

nosprieda

SIA „PIRMAIS PRIVĀTAIS FONDS" prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu SIA „PIRMAIS PRIVĀTAIS FONDS", reģistrācijas Nr. 40103196951, aizdevuma pamatsummu Ls 137, procentus par aizdevuma lietošanu Ls 49,32, līgumsodu Ls 137 par laika posmu no 2011.gada 10.septembra līdz 2012.gada 13.augustam un tiesas izdevumus Ls 53,30, **kopā 376,62 (trīs simti septiņdesmit seši lati un 62 santīmi).**

Noteikt SIA „PIRMAIS PRIVĀTAIS FONDS" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. C/, /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma summas (Ls 137).

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 8,38 (astoņi lati un 38 santīmi) apmērā par labu valstij, kas iemaksājami pēc sekojošiem rekvizītiem: Saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr. 90001672316; konta Nr.LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lieta Nr. C 29 7534 12, C 3925-13/24.

Noteikt /pers. C/, /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu samaksu, kas maksājami par labu valstij, maksājumu dokumenti par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 2.stāvā, 244.kabinetā.

Spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā, Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Ušakova